

ÜYBS

Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi

Akran Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
VETERİNERLİK MİKROBİYOLOJİSİ
DOKTORA PR.**

Akran Değerlendirme Takımı

Prof. Dr. Feride SEVİMLİ (Başkan)

Prof. Dr. Osman Yaşar TEL (Üye)

Prof. Dr. Hamit Kaan MÜŞTAK (Üye)

02.10.2023-15.06.2024

LİSANSÜSTÜ PROGRAMLAR İÇİN ÖZ DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

0.1-PROGRAMA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Değerlendirmeniz: Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora Programına ilişkin aşağıda belirtilen kısımlar, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönleri olarak değerlendirilmiştir.

Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda Lisansüstü Eğitim veren bir Profesör Doktor Öğretim Üyesi bulunduğu, Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Besin/Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı'nda görev yapmakta olan bir Profesör Doktor Öğretim Üyesi ve Bayat Meslek Yüksekokulu'nda görev yapan bir Doktor Öğretim Üyesi'nin Lisansüstü Eğitime destek verdiği görülmüştür. Ancak, Anabilim Dalı'nın açık bir doktora programı olmasına rağmen, Anabilim Dalı akademik personel kadrosunun programa öğrenci kabulü için yeterli sayıyı sağlamadığı dikkati çekmiştir. Lisansüstü eğitim sadece Yüksek Lisans eğitiminden oluşmamalı, Anabilim Dalı'nda doktora programına öğrenci alımı teşvik edilmelidir. Bunun sağlanabilmesi için de, Anabilim Dalı mevcut akademisyen kadrosunun en azından öğrenci alımı için gerekli minimum sayısı karşılaması sağlanmalıdır. Bu durum, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmenin, Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından hazırlanan öz değerlendirme raporunda da yapıldığı görülmüştür. Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından Anabilim Dalı akademik kadro sayısının artırılması amacıyla bir kaç kez resmi olarak kadro talebinde bulunulduğu, ancak, geçen süreçte Mikrobiyoloji Anabilim Dalı akademik kadrosunun sayı bakımından güçlendirilmesi amacıyla kadroya yeni bir Öğretim Üyesi dahil edilmediği, Anabilim Dalı'nda halen Lisansüstü Eğitim veren bir Profesör Doktor Öğretim Üyesi bulunduğu dikkati çekmiştir. Anabilim Dalı mevcut akademik personel sayısının, lisansüstü eğitimin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından güçlendirilmesi gerekmekte olup, bu durum, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

ÖLÇÜTLER

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Öğrenci Kabulleri: Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Program açık olmasına rağmen, Anabilim Dalı'ndaki öğretim üyesi sayısının öğrenci alımı için asgari koşulları sağlamaması nedeniyle, programa öğrenci alınamadığı belirtilmiştir. Anabilim Dalı mevcut öğretim üyesi sayısının artırılması, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

1.2-Bilimsel Hazırlık Programı: Bilimsel Hazırlık Programındaki her bir öğrenciye uygulanacak program ayrıntılı olarak belirlenmiş, yayımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda Bilimsel hazırlık programı bulunmadığı görülmektedir.

1.3- Yatay ve Diğer Geçişler, Öğrenci Değişimi, Ortak Diploma ve Ders Sayma: Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programları, bu kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan kurallar ve politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamalarında uygulanan kurallar ve politikaların Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Ve Sınav Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak tanımlandığı belirtilmiştir.

Programda, başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programının bulunmadığı görülmektedir.

Anabilim Dalı mevcut öğretim üyesi sayısının artırılması, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür. Bunun sağlanmasını takiben, öğrenci değişim programları konusunda hareketliliğin teşvik edilmesi, programın geliştirilmeye açık yönüdür.

1.4- Danışmanlık ve İzleme: Öğrencilerin ders ve kariyer planlamalarını yönlendirecek, gelişimlerini izleyecek ve varsa tez veya proje çalışmalarını yönetecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirilmesi, öğrencinin gelişiminin izlenmesini sağlayan ve tez/proje çalışmalarının yönetilmesi amacıyla danışmanlık hizmetleri kapsamında, öğrencilerin aldığı derslerin sahaya uygulanabilirliği konusunda Anabilim Dalı Danışman Öğretim Üyesi tarafından bilgi ve destek verildiği, Uzmanlık Alan Dersi, Tez Hazırlık Çalışması ve Tez Çalışması dersleri ile öğrenci gelişimine katkı sağlandığı, öğrencilerin tez konularının öğrencinin ilgi ve beceresi dikkate alınarak güncel konular arasından ve imkanlar dahilinde güncel ve modern teknikleri içeren konular arasından öğrenci ile birlikte karar verilerek seçildiği ve öğrencilerin tez önerilerinin imkanlar dahilinde kurumun bilimsel araştırma projeleri biriminden destek alınarak projelendirildiği

belirtilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin tez/proje yazımında onlara Danışman Öğretim üyesinin destek olduğu, yayın etiği açısından öğrencilere Turnitin ve iThenticate programlarının önerildiği görülmüştür. Bu kapsamda, verilen danışmanlık hizmetleri ve izleme süreci yeterli ve programın güçlü yanıdır.

Anabilim Dalı'nın açık bir doktora programı olmasına rağmen, Anabilim Dalı akademik personel kadrosunun programa öğrenci kabulü için yeterli sayıyı sağlamaması nedeniyle, son beş yıl içerisinde programa öğrenci alımı yapılmadığı görülmüştür. Anabilim Dalı mevcut öğretim üyesi sayısının artırılması programın geliştirilmesi ve verimliliği açısından daha etkili olacağından, mevcut akademisyen sayısının artırılması, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.

1.5- Başarı Değerlendirmesi: Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Başarı değerlendirmesinde uygulanan sınav türlerinin; ara sınav, mazeret sınavı, kısa sınav, yarıyıl sonu sınavı ve tek ders sınavı şeklinde olduğu, öğrencilerin derslerdeki ve diğer etkinliklerdeki başarılarının değerlendirilmesinin Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Ve Sınav Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak tanımlanan kurallara uygun olarak yapıldığı belirtilmiştir. Başarı değerlendirme yönetmelik çerçevesinde yapıldığı için değerlendirmenin şeffaf, adil ve tutarlı olduğu düşünülmektedir. Başarı değerlendirme sistemi programın güçlü yönüdür.

1.6- Mezuniyet Koşulları: Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrenciye ait başvuru ve kesin kayıttan itibaren tüm bilgiler ve yapılan işlemlerin Öğrenci Bilgi Sistemi ve Öğrenci Arşivi'nde tutulduğu belirtilmiş olup, bu uygulama programın güçlü yönüdür. Öğrencilerin mezuniyetleri ile ilgili detayların, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Ve Sınav Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak tanımlanan kurallara uygun olarak işletilmesi, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirildiğini ve uygulanıyor olduğunu düşündürmektedir. Bu da programın güçlü yönü olarak değerlendirilmiştir.

Anabilim Dalı'nın açık bir doktora programı olmasına rağmen, Anabilim Dalı akademik personel kadrosunun programa öğrenci kabulü için yeterli sayıyı sağlamaması nedeniyle, son beş yıl içerisinde öğrenci alımı yapılmamış, daha önceden programa kayıtlı bir öğrencinin mezun olduğu görülmüştür. Bu nedenle, Anabilim Dalı mevcut akademisyen sayısının artırılması, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Eğitim Amaçları: Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019). Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Program Eğitim Amaçları: Değerlendirilecek her yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programı için, program mezunlarının gelecekte erişmeleri ya da karşılamaları istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerden oluşan program eğitim amaçları olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Doktora programının amacı, YÖK'ün belirlediği ilkeler çerçevesinde öğrenciye bağımsız araştırma yapmak, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapmak, analiz etmek ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli yöntemleri belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora Programı kapsamında verilen derslere ait program eğitim amaçları ek tabloda sunulmuş olup, ayrıca Bologna ders bilgi paketleri sisteminde online olarak erişime açık olduğu da görülmüştür. Sunulan program eğitim amaçlarının, Doktora programının amacı ile uyumlu olup, program mezunlarının gelecekte erişmeleri ya da karşılamaları istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerden oluştuğu görülmektedir. Programın güçlü yönüdür.

2.2-Kurum Özgörevleriyle Tutarlılık: Program eğitim amaçları (a) kurumun, enstitünün ve ana bilim/sanat dalının özgörevleriyle uyumlu olmalı ve (b) programın web sayfasında yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Kurumun özgörevlerinin Afyon Kocatepe Üniversitesi <https://aku.edu.tr/hakkimizda/universitemizgenel-bilgiler/misyon-vizyonumuz/> web adresinde, Enstitünün özgörevlerinin ise Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü <https://sagbilens.aku.edu.tr/misyon-vizyonumuz/> web adresinde yayımlandığı görülmüştür. Program eğitim amaçları; kurumun, enstitünün ve Anabilim Dalının özgörevleriyle uyumludur. Programın güçlü yönüdür.

2.3-Program Eğitim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme Yöntemi: Program eğitim amaçları (c) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri dikkate alınarak belirlenmeli ve (d) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirmeniz: Enstitü iç ve dış paydaş görüşleri doğrultusunda sektör ihtiyaçlarına uygun olarak güncellemeler yapılması için toplantılar yapıldığı ve Enstitü web sayfasında yayımlandığı görülmüştür. Programın güçlü yönüdür.

2.4-Program Eğitim Amaçlarına Ulaşma: Eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır. Bu süreç yardımıyla program eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Değerlendirmeniz: Enstitü paydaş görüşlerinin Afyon Kocatepe Üniversitesi Kalite Komisyonu tarafından geliştirilen anketlerle ölçüldüğü; kalitenin devamı ve artırılmasına yönelik, paydaş toplantıları ve ziyaretlerin yol gösterici olduğu belirtilmiş, konuya ilişkin detayların <https://sagbilens.aku.edu.tr/bir-ic-dege-r/> web adresinde yer aldığı vurgulanmıştır. Programın güçlü yönüdür.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

- Program Çıktıları:** Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).
- Ölçme:** Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).
- Değerlendirme:** Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1- Program Çıktılarını Belirleme Yöntemi, Program Çıktıları, Program Çıktılarının Program Eğitim Amaçlarıyla Uyum: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar, kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler olan program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsmalı ve YÖKAK tarafından yetkilendirilen ilgili akreditasyon kuruluşlarının (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) değerlendirme çıktıları da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek çıktılar tanımlayabilirler.

Değerlendirmeniz: Bologna Süreci kapsamında, bu sürece uyum sağlanması amacıyla Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora Programı kapsamında verilmekte olan her bir ders için program çıktılarının belirlendiği, program çıktılarının Bologna ders bilgi paketleri sisteminde yer almakta olduğu ve online olarak erişime açık olduğu görülmüştür. Ayrıca, ek tabloda sunulan program çıktılarının, ilgili akreditasyon kuruluşu olan VEDEK çıktıları ile uyumlu olduğu belirlenmiştir. Bu kapsamda, sunulan program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamaktadır. Programın güçlü yönüdür.

3.2- Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci: Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek amacıyla, ders başarı notları, seminer sunumu, literatür taraması ve laboratuvarda yürütülen araştırma ve çalışmalara öğrencilerin aktif katılımının sağlanması, öğrencilerin laboratuvar uygulamaları sırasında laboratuvar cihazlarının aktif kullanımına teşvik edilmesi, karşılıklı fikir alışverişi, öğrencilerin lisans uygulama derslerine aktif katılımının sağlanması gibi yöntemler kullanıldığı belirtilmiştir. Anket çalışmalarının ise Sağlık Bilimleri Enstitü tarafından yapılmaya başlanmış olduğu, Anabilim Dalı tarafından yapılmış bir anket çalışmasının bulunmadığı bildirilmiştir. Kullanılan bu yöntemler, sağlıklı bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulduğunu ve bu sürecin işletilmekte olduğunu göstermektedir.

Programın güçlü yönüdür.

3.3-Program Çıktılarına Ulaşma: Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin program çıktılarını sağladıkları kanıtlanmalıdır.

Değerlendirmemiz: Program çıktılarının sağlanma düzeyinin Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tespit edildiği, ayrıca öğrencilere dönemsel olarak proje, ödev ve seminer konuları verilerek hazırlamaları ve sunmaları suretiyle süreçlere öğrencilerin aktif katılımının sağlandığı belirtilmiştir. Mezuniyet aşamasına gelmiş bir öğrencinin laboratuvar çalışma kurallarını bilmesi, laboratuvar ortamında bireysel olarak çalışabilmesi, laboratuvar cihazlarını aktif ve bilinçli şekilde kullanabilir durumda olması ve kendi başına proje ve araştırma tasarlayabilir durumda olmasının beklendiği vurgulanmış ve Anabilim Dalı Doktora programından mezun olma aşamasına gelmiş her öğrencinin bu yeterliliklere sahip olarak mezun olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, mezuniyet aşamasına gelmiş her öğrencinin ilgili alanda tez yazması nedeniyle, bilimsel bir araştırmanın hangi aşamalardan geçtiği, verilerinin nasıl değerlendirildiği ve yorumlandığı ve sonuçta etik kurallar dikkate alınarak yazılı bir metin haline nasıl dönüştürüldüğü konularında da bilgi sahibi olduğu bildirilmiştir. Program çıktılarının her biri için çıktının karşılandığına dair kanıtlayıcı belgeler listesi <https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=33&curSunit=3314> web adresinde görülmüştür. Bu kapsamda, mezuniyet aşamasına gelmiş her öğrencinin program çıktılarını sağladığı düşünülmektedir. Programın güçlü yönüdür.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın tüm gelişmeye açık alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin aldıkları derslerin içeriklerinin, gelişen teknoloji ve yeni buluşlar öncülüğünde güncellendiği ve bilgilerin Bologna ders bilgi paketleri sisteminde online erişime açık halde güncel olarak sunulduğu belirtilmiş, bu kapsamda değerlendirilebilecek kanıtlayıcı belgeler <https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=33&curSunit=3314> web adresinde sunulmuştur.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Kalite Komisyonu tarafından koordine edilen çeşitli anket ve eğitimcilerin eğitimi, akademik kadronun uzmanlık alanı ile yürüttükleri ders arasında uyumun sağlanması gibi uygulamalar ile programın sürekli iyileştirilmesinin sağlandığı belirtilmiştir. Bu kapsamda, kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilecek sonuçların, sistematik olarak toplandığı ve belgelendiği düşünülmektedir. Programın güçlü yönüdür.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Eğitim Planı (Müfredat) ve Eğitim Planının İçeriği: Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora Programı için oluşturulmuş bir eğitim planı mevcuttur ve ekte sunulduğu görülmektedir.

Programın güçlü yönüdür.

5.2-Eğitim Planının Uygulama Yöntemi: Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planında yer alan seçmeli derslerin ders döneminde ders alan öğrencilerin ilgi alanlarına göre seçildiği, eğitim planının uygulanmasında kullanılan yöntemlerin her dersi veren öğretim elemanı tarafından belirlendiği ve aşağıdaki başlıca yöntemlerin kullanıldığı belirtilmiştir:

Anlatım: Dersler öğretim üyesi tarafından tahta, ders notları veya bilgisayar slaytları kullanılarak doğrudan anlatımla yapılmaktadır. Doğrudan anlatım yapılırken öğrencilerle soru-cevap ve tartışma yöntemleri de uygulanmaktadır.

Uygulama: Uygulamalar teorik dersi takiben olabileceği gibi, farklı ders saatlerinde de uygulanabilmektedir. Veteriner Mikrobiyoloji alanında uygulamaya yönelik laboratuvar derslerinde öğrenciler, kendileri için belirlenmiş uygulama programına dahil oldukları gibi, lisans öğrencilerinin laboratuvar uygulama derslerine de katılabilmekte ve ayrıca Anabilim Dalı'nın rutin teşhis ve analiz uygulamalarına da aktif katılım sağlayabilmektedirler.

Eğitim planının uygulanmasında kullanılan bu eğitim yöntemlerinin, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebildiği düşünülmüştür.

Programın güçlü yönüdür.

5.3-Eğitim Planı Yönetim Sistemi: Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının uygulamasının güvence altına alınması ve sürekli gelişiminin sağlanması amacıyla Anabilim Dalı eğitim planında yer alan tüm derslerin ders izlencesinin Bologna ders bilgi paketleri içerisinde yer aldığı ve online erişime açık olduğu görülmüştür. Bu alanda her dersin bilgileri, ders planı, kullanılan kaynaklar, değerlendirme kriterleri, dersin temel öğrenme kazanımlarına katkısı ve öğrenci iş yükü yer almaktadır. Sürekli gelişime katkı sağlaması açısından ders içerikleri veya uygulanmasında yapılan tüm güncellemelerin buraya eklendiği belirtilmiştir.

Öğrencilerin önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri, özellikle teşhis ve analize yönelik laboratuvar uygulamaları sırasında pekiştirdiği vurgulanmıştır.

Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sisteminin mevcut olduğu görülmüştür.

Programın güçlü yönüdür.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim Kadrosunun Sayıca Yeterliliği: Öğretim kadrosu sayıca yeterli olmalıdır. Bu sayı, (a) her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, tez yöneticiliğini/dönem projesini, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, araştırma etkinliklerini, programla ilişkili sanayi ve kamu kuruluşları ile ilişkileri sürdürülebilmeyi sağlamalı ve (b) programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü programa, Veteriner Fakültesi Besin/Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı'nda görev yapmakta olan bir Profesör Doktor Öğretim Üyesi ve kadrosu Bayat Meslek Yüksek Okulu Laborant ve Veteriner Sağlık Programı'nda bulunan bir (1) adet Dr. Öğretim Üyesi'nin destek verdiği görülmüştür. Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda ders veren bir (1) adet Profesör unvanına sahip Öğretim Üyesi bulunmakta olup, bu sayı lisans ve lisansüstü eğitim için yetersizdir. Doktora Programı açık olmasına rağmen, Anabilim Dalı'ndaki öğretim üyesi sayısının öğrenci alımı için asgari koşulları sağlamaması nedeniyle, programa öğrenci alınamadığı dikkati çekmiştir. Mevcut sayının, lisansüstü eğitimin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından yetersiz olduğu ve akademik kadronun sayı açısından güçlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

6.2-Öğretim Kadrosunun Nitelikleri: Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır. Öğretim üyelerinin genel anlamda yeterlilikleri; eğitimleri, araştırma alanlarındaki yayın ve deneyimleri, konularının çeşitliliği, mesleki deneyimleri, tamamladıkları projeleri, öğretme becerileri ve deneyimleri, iletişim becerileri, daha etkin programlar geliştirme yönündeki heyecanları gibi hususlarla değerlendirilebilir.

Değerlendirmeniz: Öğretim kadrosu nitelikler, tecrübe ve beceriler yönünden yeterli olmakla birlikte, programın sürdürülmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi açısından bu sayı yetersizdir. Veterinerlik Mikrobiyolojisi alanında lisans ve lisansüstü düzeyde ders verebilecek Öğretim Üyesi ihtiyacı çözülmesi gereken en önemli problem olarak görülmektedir. Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

6.3-Atama ve Yükseltme: Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim üyesi atama ve yükseltmelerinin, Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönergesi'ne göre yapıldığı belirtilmiştir. Programın güçlü yönüdür.

6.4-Öğrencilerin Öğretime Desteği: Öğrencilerin araştırma görevlisi yükümlülükleri şeklinde veya kurumun sağladığı destek/burs karşılığında kurumdaki lisans ve diğer eğitimlere destek olarak yaptıkları (laboratuvar asistanlığı, eğitim asistanlığı, sistem sorumluluğu, ödev hazırlama ve okuma vb. gibi) etkinlikler onların öğrenim ve araştırma faaliyetlerine olanak verecek düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Veteriner Mikrobiyoloji alanında uygulamaya yönelik laboratuvar derslerinde öğrencilerin, kendileri için belirlenmiş uygulama programına dahil oldukları gibi, lisans öğrencilerinin laboratuvar uygulama derslerine de katılabildiği ve ayrıca Anabilim Dalı'nın rutin teşhis ve analiz uygulamalarına da aktif katılım sağlayabildikleri belirtilmiştir. Programın güçlü yönüdür.

7-ALTYAPI

7.1-Eğitim veya Araştırma için ğrencilerin Kullandığı Alanlar ve Teçhizat: Sınıflar, laboratuvarlar, özel amaçlı odalar (soğuk/temiz odalar gibi) ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli, öğrenmeye ve araştırmaya yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora Programı eğitiminin Veteriner Fakültesi ana binasında verildiği, teorik derslerin, dersi veren ğretim üyesinin belirleyeceği şekilde ya kendi odasında ya da uygun olan bir derslikte verilirken, uygulama derslerinin Mikrobiyoloji Anabilim Dalı laboratuvarında verildiği belirtilmiştir. Anabilim Dalı Laboratuvarında Lisansüstü ğrencilerin kullanımına açık temel laboratuvar teçhizatı ve moleküler teşhis (standart PCR) teçhizatının bulunduğu bildirilmiştir.

Özellikle uygulama derslerinin Anabilim Dalı laboratuvarında yapılıyor olmasının, uygulamalı alanlar için önemli olduğu ve öğrencinin ilgi, bilgi ve becerisini pozitif yönde etkileyecek bir uygulama olduğu düşünülmektedir.

Programın güçlü yönüdür.

7.2-Diğer Alanlar ve Altyapı: Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak mesleki gelişimlerini destekleyen ve ğrenci-ğretim yesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü eğitimin verildiği Veteriner Fakültesi'nde öğrencilerin ders aralarında sosyalleşebilmeleri için, atıştırmalıklar ve çeşitli sıcak soğuk içeceklerle ulaşabilecekleri ve vakit geçirebilecekleri, ana bina dışında bir kafeterya bulunduğu, derslerin verildiği ana bina içerisinde ise öğrencilerin ders arasında dinlenebileceği veya sosyalleşebileceği ayrı bir alan bulunmadığı belirtilmiştir. Kampüs içerisinde yer alan Sosyal Tesis, Merkezi Yemekhane ve çeşitli kafeteryalar da öğrencilerin sosyalleşmesi için hizmet vermekte olan işletmeler olarak sunulmuştur. Ders dışı sosyal ve bilimsel etkinlikler için kampüs içerisinde bulunan Atatürk Kongre Merkezi ve dört konferans salonunun öğrencilerin kullanımına sunulduğu belirtilmiştir. Bu alanların varlığı, programın güçlü yönü olarak değerlendirilmekle birlikte, derslerin verildiği ana bina içerisinde öğrencilerin ders arasında dinlenebileceği veya sosyalleşebileceği ayrı bir alan bulunmaması programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.

7.3-Modern Araçlar ve Bilgisayar Altyapısı: Programlar ğrencilerine öğrenim ve araştırma için gereken modern araçları kullanma olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, ğrenci ve ğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü ğrencilere Mikrobiyoloji laboratuvarında hastalıkların teşhisi amacıyla kullanılan cihazlarla uygulama yapma imkanı verildiği belirtilmiştir.

Bu uygulama, programın güçlü yönüdür.

Anabilim Dalı'nda ğretim elemanlarının kendilerine ait dizüstü bilgisayarının bulunduğu, Anabilim Dalı personeli ve lisansüstü öğrencilerin ortak kullanımına açık dizüstü/masa üstü bilgisayar bulunmadığı bildirilmiştir. Bunun ğrenci ve ğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel

çalışmaları için yeterli düzeyde olmadığı, bu kapsamdaki eksikliğin giderilmesinin lisansüstü eğitimin kalitesine olumlu yönde etki yapacağı düşünülmektedir. Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

7.4-Kütüphane: Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları program eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü öğrencilerin, kampüs yerleşkesi içerisinde bulunan Afyon Kocatepe Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nden yararlanabildiği, kütüphanenin, program eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olduğu belirtilmiş ve online erişim linki sunulmuştur. Programın güçlü yönüdür.

7.5-Özel Önlemler: Öğretim ortamında ve araştırma laboratuvarlarında gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü eğitimin verildiği Veteriner Fakültesi'nde güvenlik önlemleri olarak, yangın tüpleri ve yangın halinde kullanılacak acil durum alarm düğmeleri bulunduğu, Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Laboratuvar girişine yakın bir alanda acil duş, yangın tüpleri, laboratuvar içerisinde ise ilk yardım dolabı ve göz duşu yer aldığı belirtilmiştir.

Öğretim ortamında ve araştırma laboratuvarlarında Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyogüvenlik Komisyonu tarafından hazırlanan Biyogüvenlik Rehberi'ne uygun olarak gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alındığı bildirilmiş ve ilgili rehber erişim linkinin aktif olduğu belirlenmiştir.

Lisansüstü eğitimin verildiği Veteriner Fakültesi eğitim binası içerisinde engelli asansörü ve diğer asansör altyapılarının bakımları yapılarak çalışır vaziyette tutulduğu belirtilmiştir.

Programın güçlü yönüdür.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1- Bütçe Süreci ve Kurumsal Destek: Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Lisansüstü programlar için Anabilim Dalı'na yolluk, hizmet alımı, tüketim mal ve malzeme alımı, bakım ve onarım giderleri, yatırım harcamaları, döner sermaye gelirleri kalemleri için sağlanan destek bulunmadığı belirtilmiştir. Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

8.2-Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği: Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve araştırma faaliyetlerini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim kadrosunun projeler için ihtiyaç duydukları finansal desteklerin Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından sağlandığı, lisansüstü tez projeleri ve genel amaçlı projelerin BAP tarafından değerlendirmeye alındığı ve uygun görülen projelerin BAP koordinatörlüğünde yürütüldüğü belirtilmiştir.

BAP bütçeleri BAP web sayfasından incelendiğinde, lisansüstü eğitim için verilen destek miktarlarının günümüz şartlarıyla uyumsuz olduğu ve destek miktarlarının güncel şartlara uygun olarak artırılması gerektiği düşünülmüştür.

Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

8.3-Altyapı ve Teçhizat Desteği: Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirmeniz: Anabilim Dalı lisansüstü programları için altyapı ve teçhizatı temin etmek, bakımını yapmak ve işletmek amacıyla sağlanan parasal destek bulunmadığı, Lisansüstü öğrencilerin tezlerini yürütmek amacıyla kullandıkları sarf malzemelerin, Danışman Öğretim Üyesinin başvuru yapması ve başvurunun onaylanması durumunda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından belirlenen parasal destek miktarı üzerinden sağlandığı belirtilmiştir. Lisansüstü eğitim için verilen destek miktarlarının günümüz şartlarıyla uyumsuz olduğu ve destek miktarlarının güncel şartlara uygun olarak artırılması gerektiği düşünülmüştür.

Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

8.4-Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği: Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Anabilim Dalı'nda teknik destek personeli ve idari personel bulunmadığı belirtilmiştir.

Programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, enstitü, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve program eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Organizasyon şemaları ekte sunulmuştur.
Programın güçlü yönüdür.

SONUÇ

Doktora programının amacı, YÖK'ün belirlediği ilkeler çerçevesinde öğrenciye bağımsız araştırma yapmak, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapmak, analiz etmek ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli yöntemleri belirleme yeteneği kazandırmaktır. Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora Programına ilişkin, aşağıda belirtilen kısımlar programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönleri olarak değerlendirilmiştir.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Veterinerlik Mikrobiyolojisi Doktora programının açık olmasına rağmen, Anabilim Dalı'ndaki mevcut öğretim üyesi sayısının öğrenci alımı için asgari koşulları sağlamaması nedeniyle, programa öğrenci alınmadığı belirlenmiştir. Anabilim Dalı mevcut öğretim üyesi sayısının artırılması, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönüdür.

Öğretim kadrosunun projeler için ihtiyaç duydukları finansal desteklerin Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından sağlandığı görülmüştür. Ancak, BAP bütçeleri BAP web sayfasından incelendiğinde, lisansüstü eğitim için verilen destek miktarlarının günümüz şartlarıyla uyumsuz olduğu ve destek miktarlarının güncel şartlara uygun olarak artırılması gerektiği düşünülmüş, bu durum, programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.

Anabilim Dalı personeli ve lisansüstü öğrencilerin ortak kullanımına açık dizüstü/masa üstü bilgisayar bulunmaması, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için gerekli minimum şartların sağlanmamış olması bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamdaki eksikliğin giderilmesinin lisansüstü eğitimin kalitesine olumlu yönde etki yapacağı düşünülmekte olup, bu kısım programın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilmiştir.